

ՁԱԽԵՇՏ՝

Ձ Ի Թ Ա Պ Տ Ո Ի Ղ

ԱՆՁԻՆՔ

ԾԱՐՈՒԿ, ձեր գեղացի. — ՄԱՐԳՐԻՏ, անոր կինը. — ՄԱՄԻԿ, անոնց աղջիկը. — ՔԱԶՈՒԿ, դրացի.

(Տեսարանն է գեղի մը փողոցը:)

ԾԱՐՈՒԿ. — Տէր Աստուած, այս ինչ օդ, ինչ փայ-
նասուն. փոքորիկ մը որ կենացս մէջ նմանը չեմ տե-
սեր. կարծես թէ երկիրն երկիր իրարու խառնուե-
րեն. լեռներն վար գետի պէս հեղեղ կվազէ: Գոնէ կերա-
կուրս պատրաստ քլար, բայց մեր խաբունին մտքն
անգամ կանցնի որ իմ փորս անօրի է: Աստուած իրեն
տունը շինէ: Քան Մամիկ, քան աղջիկ... որոն կըսես,
զի դին մէջ արքուն մարդ չէ մնացեր, ամենքն ալ բաշ-
ւեր են: Քա Մարգրիտ, թեղի կըսեմ, քան ...

ՄԱՄԻԿ. — Ո՛հ, ճիւն գլխուս. հարկիս է. ինչ կը-
նես հարիկ, դուռը կտարէլ կուզես:

ԾԱՐՈՒԿ. — Տես տես իմայ ալ սըւոր լեզուն. քան
մայրդ ուր է:

ՄԱՄԻԿ. — Մեր դրացիին գնաց որ շերասի խո-
զակներն եփելու օգնէ:

ԾԱՐՈՒԿ. — Գետինն անցնին խոզակներն ալ, ինքն
ալ, դուն ալ ... Գնա կանգն գինը, շուտ քրէ,

ՄԱՐԳՐԻՏ, (Կհամար.) — Ի՛նչ է ինչ է նորէն, բան մը
կայ որ այդքան կկանգնուրտես: Շալակ մը փայտ է բե-
րեր ու մէծ բան է քրէր. ով կընայ հետը խօսիլ:

ԾԱՐՈՒԿ. — Մեծ բան չէ հմ. ըսելը դիւրին է, խա-
բուն, տղուդ հարցուր որ ինչ բաշեցի միւնչէս որ այս-
չափ փայտը կըցայ շալկէլ ու բերել:

ՄԱՐԳՐԻՏ. — Մի, քող անանկ քլայ, ինչ ընենք ...
բայց հնգի, աս ինչ է ատ վրադ գլուխդ ...

ԾԱՐՈՒԿ. — Ի՛նչ պիտի քլայ, շուրջ միւնչէս ոսկը-
ներուս հասաւ. հոգիդ սիրես՝ շուտ քրէ Մարգրիտ,
պատահ. մը բան տուր որ ուտեմ:

ՄԱՐԳՐԻՏ. — Մարդ, աս ատենը ինչ ունիմ որ ինչ
տամ թեղի ուտելու:

ՄԱՄԻԿ. — Հարիկ այս փայտը քրջած է նէ՛ ինչ-
պէս պիտի վառի:

ԾԱՐՈՒԿ. — Հա՛ քրջած է, հապա ինչ պիտի քլար.
նիմա մօրդ հարցընես նէ՛ պիտի ըսէ թէ վրան ցող է
իջեր, անանկ չէ:

ՄԱՐԳՐԻՏ. — Վազէ գնա քա աղջիկ, երկու հաւկիթ
պատրաստե որ հայրդ ուտէ. յետոյ անկողինն ալ կշի-
նես ... Ծարուկ թեղի բան մը ըսեմ. կարծեմ թէ ձիւ-
նիներն որ այնքան աղաչեցի որ տնկես՝ շատոնց
մոռցեր գացեր էս:

ԾԱՐՈՒԿ. — Մոռցեր էմ. անանկ է նէ չհարցընես
թէ ինչ պատճառաւ այսքան ուշացայ:

ՄԱՐԳՐԻՏ. — Անանկ է նէ տնկեցիր հմ. ուր տըն-
կեցիր:

ԾԱՐՈՒԿ. — Ո՛ւր պիտի տնկի, անա սա բզենի-
ներն որ կային՝ անոնց մօտ:

ՄԱՄԻԿ. — Հարիկ, կերակուրը պատրաստ է,
եկուր ուտես:

ՄԱՐԳՐԻՏ. — Տես ինչ կըսեմ, մարդ. այսօրուան
տնկած ձիւնեւոյ ձիւղերդ վեց կամ եօթ տարիէն չորս
հինգ քոռ. (բիւլէ) ձիւրապտուղ կուտայ. թէ որ աս դին
անդին քանի մը ձիւղ ալ տնկենք, քսանուհինգ կամ
երեսուն տարիէն ձիւրաստան մը կուսենանք որ նը-
մանը չգտնուիր:

ԾԱՐՈՒԿ. — Այո, իրաւունք ունիս, պետք է որ
այդպէս քլայ:

ՄԱՐԳՐԻՏ. — Գիտես ինչ անցաւ մտքես, աղէկ մտիկ
քրէ որ ըսեմ: Ձիւրապտուղները էս պիտի բաղեմ,
դուն իշուկին վրայ կընոցընես, Մամիկն ալ կտա-
նի քաղաք ու կծալսէ: Բայց իմականքէ միտրդ դիր
աղջիկս որ իման տասը դուրուշէն պակաս չպիտի
տաս:

1 Այս Ձառեշտին հեղինակն է Լոմի տը Ռուստա անունով
սպանիացի բազաւորը, որ 1500ին ծնած, եւ 1563ին վախճա-
նած է, եւ քանի մը այսպիսի վառվառն Ձառեշտներ ունի:
Մեք այս բարգմանութեան մէջ մարդկանց անունները միայն
փոխեցինք:

ԾԱՐՈՒԿ. — Տասը դուրսուշ, քա դուսն խղճմտանք
չունիս. օխան քսան փարայի տաս' բառական է :

ՄԱՐԳՐԻՏ. — Դուսն մի խառնուիր. գիտես ինչ ազ-
նիս ձիբենի է տնկածդ. Սախըզեն էկած է :

ԾԱՐՈՒԿ. Թող Սախըզեն գայ, քսան փարան շատ է,
քիչ չէ :

ՄԱՐԳՐԻՏ. — Դուսն մի խառնուիր կըսեմ. Ես
գիտեմ ինչ կընեմ. հասկըցար աղջիկս, դուսն
ինծի նայէ, օխան տասը տասը դուրսուշ հնա :

ԾԱՐՈՒԿ. — Նորեն կըսէ. հոս էկուր, աղջիկս. քա-
նիքի պիտի ծախես տեսնեմ ձիբապտուղը, ըսէ նայիմ :

ՄԱՐԻԿ. — Քանիքի որ կամենաս, հարիկ :

ԾԱՐՈՒԿ. — Քսան փարայի, անանկ չէ :

ՄԱՐԻԿ. — Հրամք էս, հարիկ :

ՄԱՐԳՐԻՏ. — Հրամք էս հարիկ ինչ ըսել է : Քան
քովս էկուր, աղջիկ. ձիբապտուղը քանիքի պիտի
ծախես :

ՄԱՐԻԿ. — Քանիքի որ կամենաս, մարիկ :

ՄԱՐԳՐԻՏ. — Տասը դուրսուշի անանկ չէ :

ԾԱՐՈՒԿ. (բարկուծեամբ.) — Տէր Աստուած ողոր-
մած, տասը դուրսուշ : Քա Մամիկ, գիտես որ երէ
ինծի մտիկ չընես, այնքան կծեծեմ զքեզ որ վայն
ի վրայ կըբեմ, հասկըցար : Ըսէ տեսնեմ, քանիքի
պիտի ծախես :

ՄԱՐԻԿ. — Քանիքի որ կամենաս, հարիկ :

ԾԱՐՈՒԿ. — Տասընինգ կամ քսան փարայի, ան-
նանկ չէ :

ՄԱՐԻԿ. — Հրամք էս, հարիկ :

ՄԱՐԳՐԻՏ. — Ան. քեզի հրամք էս. (կզարնէ.) մո-
քեզի մէջ մըն ալ : Դուսն սովրէ իմ խօսքս մտիկ չընել :

ԾԱՐՈՒԿ. — Քան քող խեղճ աղջիկս ինչ կուզես :

ՄԱՐԻԿ. — Վայ մարիկ, վայ հարիկ, մեռայ մեռայ :

ԽԱՅԻՆԻԿ. (կրօյ կհամբէր) — Աս ինչ է, դրացի, ինչ
կայ, ինչ է խեղճ աղջկան յանցանքը :

ՄԱՐԳՐԻՏ. — Աղէկ որ հասար դրացի, սա ցնդա-
ծին նայէ, ունեցածնիս չունեցածնիս պիտի վատնէ,
մեզ մօխրի վրայ պիտի հատեցնեն : Ընկուզի չափ
ձիբապտուղները ...

ԾԱՐՈՒԿ. — Հաւատա, Խաչուկ, որ ցորենի հատեն
խոշոր են նէ ինչ ուզես կուտամ :

ՄԱՐԳՐԻՏ. — Ես կըսեմ որ խոշոր են :

ԾԱՐՈՒԿ. — Ես կըսեմ որ խոշոր չեն :

ԽԱՅԻՆԻԿ. — Խնդրեմ, դրացի խաբուն, խնդրեմ,
ներս մօխր, Ես բանը կհոգամ : (Մարգրիտ ներս կը-

մտնէ.) Հիմա տեսնենք, աղբար, քու ցառը ինչ է.
կուրսը ինչ բանի վրայ է. հար էն այդ ձիբապտուղները,
քսան քող ալ ունիս նէ' Ես կզենեմ :

ԾԱՐՈՒԿ. — Բանը անոր վրայ չէ աղբար, խօսքեր-
նիս ան չէ. անոր դէտ. աստէն կուզէ : Ձիբապտուղները
տունը չեն դէտ, մեր պարտեզին մէջն են :

ԽԱՅԻՆԻԿ. — Անանկ է նէ հոս բեր. հատաւտ գիտ-
ցիր որ ինչ գնով կուզես' Ես կառնում :

ՄԱՐԻԿ. Մայրս օխային տասը դուրսուշ կուզէ :

ԽԱՅԻՆԻԿ. — Այդ շատ է :

ԾԱՐՈՒԿ. — Անանկ չէ պարոն :

ՄԱՐԻԿ. — Հայրս օխան քսան փարայի տանք
երբայ կըսէ :

ԽԱՅԻՆԻԿ. — Ո՛ր է, քանի մը հատ բերէր որ տեսնեմ :

ԾԱՐՈՒԿ. — Տէր ողորմես. չկըցանք խօսք հասկըցը-
նել քեզի : Ես այսօր գնացի լեռը քանի մը ձիբենի տըն-
կեցի. հիմա մերինը կըսէ քէ վեց եօթը տարիէն չորս
հինգ քող. ձիբապտուղ կընանք քաղէլ. քաղողը Ես
կըլլամկըսէ, քաղաք տանողը դուսն, աղջիկնիս ալ կծա-
խէ, բայց ոտք կկոխէ որ տասը դուրսուշէն վար պիտի
չծախուի. Ես հա կըսեմ, ան չէ կըսէ. անա այսէ կուրսը :

ԽԱՅԻՆԻԿ. — Հնա հա հա, իրաւ որ շատ խնտայու-
բան : Ատանկ բան կըլլայ աղբար : Ձիբենիներուն
տնկուիլը երկու օր չեղած' խեղճ աղջկան ծեծ ուտե-
լուն պատճառ. եղեր են :

ՄԱՐԻԿ. — Իրան անանկ, հը հը հը :

ԾԱՐՈՒԿ. — Մի լար, Մամիկ, մի լար : Հաւատա,
Խաչուկ աղբար, սա աղջիկս գանձ կաժէ : Դուսն գաւա-
կըս, սեղանը դիր. խօսք կուտամ քեզի որ ձիբապտ-
ուղները ծախածնուս պէս' քեզի գողցոց մը գնեմ :

ԽԱՅԻՆԻԿ. — Մնաք բարով. ներս մտէր դուր ալ,
ներս, ու շենքով շնորհքով վարուեցէր :

ԾԱՐՈՒԿ. — Երբաս բարով, դրացի աղբար :

ԽԱՅԻՆԻԿ. (միտնալ.) — Իրաւ որ աշխարհիս երեսը
խելքէ դուրս բաներ շատ կպատահին : Մեջ տեղը ձիբե-
նի չկայ, ձիբապտուղի կուրս կընեն :

ՀԱՆԵԼՈՒԿ.

Միջոս անմահութեան, կովազէ,
Թեպէս միկ ոք մ'ալ չունի.
Պատճառ չկայ' կաղապակէ,
Թեպէս քեան ալ չունի.
Ամենուն մեզն ալ կըկրտուի,
Թի մարդ չլլայ' ինքնիքն.
Ոչ ամման ոչ ալ լուծ ունի,
Ո՞վ է, ինչ կուզէ մեզմէն :

ՄԱՐՏԻ Հանկուկն է ԺԱՄԱՅՈՅՑ.

Propriétaire-gérant : A. LACHAT.

Ի ՓԱՐԻԶ, ԱՐԱՄԵԱՆ ՏՊԱԳՐԱԹԻԹԻՆ.
Paris. — Typographie Arménienne Walder, rue Bonaparte 44.